

Foaia Parohială

Februarie 2022

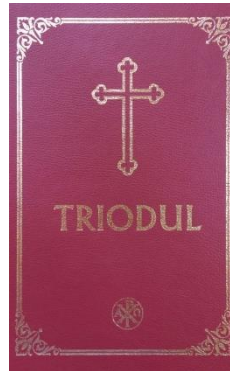
Nr. 18

Perioada Triodului

Anul Bisericesc poate fi împărțit în trei mari perioade, numite după cartea principală de slujbă folosită de cântăreții din strană în fiecare dintre aceste momente și anume:

- 1) **Perioada Triodului (perioada prepaschală);**
- 2) **Perioada Pentecostarului (perioada paschală);**
- 3) **Perioada Octoiului (perioada postpaschală).**

Perioada Triodului ține de la Duminica Vameșului și a Fariseului (cu trei săptămâni înainte de începutul Postului Paștilor), până la Duminica Paștilor. Primele trei săptămâni din această perioadă constituie un timp de pregătire duhovnicească în vederea începerii postului: Duminica Vameșului și a Fariseului, a Fiului Risipitor, Duminica Înfricoșătoarei Judecăți (sau a lăsatului sec de carne) și Duminica Izgonirii lui Adam din Rai (numită și a lăsatului sec de brânză). Urmează cele șase săptămâni din Postul Paștilor : Duminica Ortodoxiei, Duminica Sfântului Grigorie Palama, Duminica Sfintei Cruci, Duminica închinată Sfântului Ioan Scărarul, Duminica Sfintei Cuvioasei Maria Egipteanca, culminând cu Duminica Floriilor, care deschide Săptămâna Dumnezeieștilor Pătimiri. Este vremea de pregătire, prin pocăință, post și rugăciune, pentru a ne învrednici de marea sărbătoare a Învierii

Domnului, precedată de amintirea Patimilor Celui ce S-a răstignit pentru noi.

În această perioadă veșmintele clericilor și cele care împodobesc Sfântul Altar devin mohorâte sau cu nuanțe închise, lumina folosită este mai palidă, folosindu-se lumânarea și candela mai mult decât în

altă perioadă a anului, cântările stranei sunt tânguitoare și pline de mesaje de pocăință. „Miluiește-mă, Dumnezeule, miluiește-mă!” devine imnul Bisericii. Perioada Triodului este un adevărat ghid duhovnicesc de înălțare a omului din păcat, oferindu-i acestuia pe tot parcursul Postului Mare povățuirea necesară pentru a ajunge la bucuria Învierii.

În plan personal, perioada Triodului ar trebui să constituie un timp de sfințire a vieții. Este perioada în care „grijile cotidiene” ar trebui să ocupe un loc secund, eforturile noastre duhovnicești intensificându-se, în vederea întâmpinării mării sărbători a Învierii Mântuitorului Iisus Hristos.

Despre Sfânta Liturghie

(Continuarea în numărul viitor)

Ce este Sfânta Liturghie?

Este o Rânduială de sfinte rugăciuni, în timpul căreia se săvârșește și se aduce jertfa fără de sânge a Legii celei Noi, întemeiată de Mântuitorul la Cina cea de Taină și încredințată de El Sfinților Săi Apostoli, iar de aceștia, urmașilor lor sfințiți (arhieriei și preoți), pentru a fi săvârșită de-a-pururea în Biserica creștină, spre pomenirea Lui și spre iertarea păcatelor membrilor Bisericii Lui.

Cine poate săvârși slujba Sfintei Liturghii?

Numai arhieriei și preoții cu hirotonie legală, adică sfințiți și așezați după rânduiala canonică a Bisericii. Cei caterisiți sau îndepărtați

din slujbă și cei vinovați de păcate grele nu mai pot liturghisi. Diaconul nu poate sluji singur, ci totdeauna numai cu preotul. În afară de preotul săvârșitor al Sfintei Jertfe, pentru săvârșirea Sfintei Liturghii mai trebuie neapărat cel puțin un cântăreț care să dea răspunsurile la strană și să ajute pe preot în anumite momente ale slujbei. Acesta conduce în cântările Sfintei Liturghii pe credincioșii care iau parte la slujbă.

Unde se săvârșește Sfânta Liturghie?

Numai în biserică sau în paraclise și capele sfințite și cu Antimis, în partea cea mai sfântă, adică în Sfântul Altar. Numai în cazuri cu totul

excepționale ca de pildă pe câmpul de luptă, și numai cu învoirea episcopului locului, Sfânta Liturghie se poate săvârși și în afară de biserică, într-o casă sau într-un loc curat, pe o masă pe care se întinde Sfântul Antimis. Fără de el nu se poate săvârși Sfânta Liturghie nici în biserică, unde stă totdeauna pe Sfânta Masă; și nici în afară de biserică.

În ce zile și în ce vreme din zi se săvârșește Sfânta Liturghie?

În mănăstiri și în catedralele episcopale se săvârșește Sfânta Liturghie în fiecare zi. În bisericile parohiale se face Sfânta Liturghie de obicei numai în zilele de Duminică și în sărbători, iar în zilele din cursul săptămânii se face numai atunci când este nevoie, mai ales sâmbăta, când se fac parastase și pomeniri pentru morți.

Cât privește vremea anumită sau ceasul din zi la care trebuie să înceapă slujba Sfintei Liturghii, după predania veche a Bisericii, este ceasul al treilea din zi, care corespunde cam cu ora 9 dimineața, după numărătoarea noastră, când Domnul a fost răstignit pe cruce (Marcu 15,25) și când S-a pogorât Sfântul Duh peste Sfinții Apostoli. De va fi nevoie, se poate săvârși Sfânta Liturghie și mai devreme sau mai târziu, dar nu mai înainte de a se lumina de ziuă și nici după amiază.

Abateri de la această regulă se fac numai la anumite praznice împărătești, și anume la Paști, la Crăciun (nu peste tot) și în unele locuri la Bobotează, când Sfânta Liturghie se săvârșește dis-de-dimineață.

Sunt, în cursul anului, și zile în care nu se face Liturghie, nici chiar în mănăstiri?

Da. Sunt acele zile în care Tipicul și cărțile de slujbă prevăd ajunarea deplină, adică post desăvârșit până seara, și anume:

- Vinerea Patimilor (fiind zi de întristare și de post negru, ziua în care Domnul a fost răstignit pe Cruce și îngropat);
- Luni și marți în prima săptămâna din Postul Paștilor (fiind primele zile de post, cu ajunare deplină).
- Miercurea și vinerea din Săptămâna Brânzei (fiind zile premergătoare și pregătitoare pentru Postul Paștilor, cu ajunare și metanii);
- Vinerea dinaintea Crăciunului și a Bobotezei, când aceste două sărbători cad duminica sau luna (pentru că atunci se ajunează).

Câte Liturghii avem în Biserica Ortodoxă?

Avem trei Liturghii, și anume:

- Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur**, Arhiepiscopul Constantinopolului (f 407);
- Liturghia Sfântului Vasile cel Mare**, Arhiepiscopul Cezareei Capadociei (f 379);
- Liturghia Darurilor mai înainte sfințite sau a Sfântului Grigorie cel Mare** (Dialogul), Episcopul Romei (f 604).

Unde găsim scrisă rânduiala acestor Liturghii?

În cartea de slujbă cu titlul: Sfintele și dumnezeieștile Liturghii, pe care noi o numim de obicei, mai pe scurt, Liturghierul și care se află totdeauna în altar, la îndemâna preotului liturghisitor.

Aceste trei Liturghii se pot săvârși oricând în timpul anului?

Nu, ci fiecare dintre ele se săvârșește numai în anumite răstimpuri din cursul anului, în chipul următor:

- Liturghia Sfântului Vasile se săvârșește numai de 10 ori pe an, și anume:
 - în primele cinci duminici din Postul Mare;
 - în joia și sâmbăta Patimilor;
 - în ajunul Crăciunului (24 decembrie) și ajunul Bobotezei (5 ianuarie);
 - în ziua Sfântului Vasile (1 ianuarie)
- Liturghia Darurilor mai înainte sfințite se slujește în bisericile de mir de obicei numai miercurea și vinerea în Postul Mare (mai ales în prima săptămână).

c) Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur se face în toate celelalte zile de Duminici și sărbători din timpul anului în care nu se săvârșește vreuna din celelalte două Liturghii. Ea este Liturghia obișnuită în Biserica Ortodoxă, săvârșindu-se de cele mai multe ori în cursul anului bisericesc.

În numerele viitoare vom prezenta câte o parte din Sfânta Liturghie, după cum urmează:

- *Pregătirea Darurilor*
- *Liturghia celor chemați*
 - *Slujba Ieșirii cu Sfânta Evanghelie*
 - *Propovăduirea Cuvântului*
- *Liturghia euharistică*
- *Ieșirea cu Cinstitele Daruri*
 - *Rugăciunea euharistică*
 - *Împărtășirea și încheierea*

(www.mitropolia-ro.de/index.php/ro/catehizare/798-despre-sfanta-liturghie)